

Codi: 111367

Assignatura: Temes de Filosofia del Llenguatge: Veritat i Coneixement en la Ficció.

Tipus: Optativa

Crèdits: 6

Cicle: segon

Semestre: primer

Grup: A1

Professor: Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Llengua: castellà

Objectius

El principal problema filosòfic suscitat per la ficció (obres literàries, pintures, pel·lícules, obres musicals) es pot presentar com una paradoxa. D'una banda, les paraules i altres signes que apareixen en les obres de ficció han de tenir el seu significat usual, ja que és així com sembla que les entenem (*gos* i *Barcelona* signifiquen en una novel·la, respectivament, l'espècie animal en qüestió i la ciutat). De l'altra, no sembla que signifiquin el mateix, ja que no en fem el mateix ús; per exemple, no esperem obtenir informació sobre els gossos o Barcelona a partir del que es diu en una novel·la usant aquestes paraules.

El primer i principal objectiu del curs és presentar algunes recents, i influents, teories sobre la naturalesa de la ficció que busquen com resoldre aquest problema; entre aquestes, propostes de Gregory Currie, Nelson Goodman, David Lewis, John Searle i Kendall Walton. Indirectament, aclarir la naturalesa de la ficció hauria de servir per entendre millor com funcionen el llenguatge i la representació en general en usos no fictius; el segon objectiu del curs és mostrar com els fets sobre la ficció serveixen per contrastar teories sobre els aspectes centrals del llenguatge, com ara la naturalesa dels actes de la parla, els usos no literals del llenguatge, la relació entre veritat i significat, i la naturalesa de la referència.

Diverses teories filosòfiques han utilitzat l'ús del llenguatge en la ficció com a model per entendre el funcionament del llenguatge en usos aparentment seriosos. Teories instrumentalistes sobre els termes teòrics de les teories científiques han proposat entendre'ls segons el model per als noms per a personatges ficticis com Don Quijote. Hartry Field i altres han fet propostes anàlogues per al llenguatge matemàtic. Més radicalment, en medis postmoderns (Goodman, Rorty) s'ha proposat assimilar tot el discurs presumptament seriós a la ficció. L'últim objectiu del curs és examinar la plausibilitat d'aquestes propostes.

Temari

1. Actes de la parla i condicions de veritat; l'asserció.
2. El discurs de la ficció i els actes de la parla.
3. *Fer com si* i ficció.
4. Mons ficticis: caracterització directa i indirecta.
5. Referència i ficció.
6. La metàfora.
7. La imaginació i l'apreciació estètica.
8. La veritat i l'apreciació de la literatura.
9. Representació pictòrica.
10. Veritat en la música?
11. El ficticisme, una forma d'antirealisme.
12. Tot és ficció: veritat i coneixement en la visió postmoderna.

Bibliografia bàsica

CURRIE, G. *The Nature of Fiction*. Cambridge U. P., 1990.
GOOMAN, N. *Languages of Art*. Hackett, 1976. [Traducció castellana a Seix Barral].
LAMARQUE, P.; OLSEN, S. *Truth, Fiction and Literature*. Oxford U. P., 1994.
WALTON, K. *Mimesis and Make Believe*. Harvard U. P., 1990.
WOLTERSTOFF, N. *Works and Worlds of Art*. Clarendon Press, 1980.

Sistema d'avaluació

Dos assaigs breus sobre temes que es proposaran al llarg del curs.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant